

کارشناسان تحلیل کردند؛

بررسی دلایل خرید سهام تپسی از سوی گروه گلرنگ

از عرضه سهام تپسی در بورس به عنوان یک حرکت تازه در میان کسب و کارهای اقتصاد نوآور یاد می‌شود. تپسی در عرضه اولیه سهام خود، ۳۰ درصد از کل سهامش را عرضه کرد و ۷۰ درصد آن را نگه داشت.

به گزارش خبرنگاران گروه علم و فناوری گزارش خبر، از عرضه سهام تپسی در بورس به عنوان یک حرکت تازه در میان کسب و کارهای اقتصاد نوآور یاد می‌شود. تپسی در عرضه اولیه سهام خود، ۳۰ درصد از کل سهامش را عرضه کرد و ۷۰ درصد آن را نگه داشت.

اکنون گروه صنعتی گلرنگ با خرید ۷۰ درصد از کل سهام تپسی در واقع مالک اصلی این کسب و کار محسوب می‌شود. با فروش سهام تپسی در بورس، سهامداران اصلی این شرکت از جمله میلاد منشی‌پور از لیست سهامداران خارج شده‌اند.

اما اقدام تپسی برای فروش سهام خود به یک گروه صنعتی که در واقع از دنیای سنتی کسب و کارها آمده با نظرات مختلفی روبه‌رو بوده است. بسیاری این اتفاق را چرخه درستی می‌دانند که یک استارت‌آپ باید آن را طی کند. همچنین به نظر بسیاری از کارشناسان، ورود گروه‌های صنعتی به عنوان سرمایه‌گذار به اکوسیستم استارت‌آپی اتفاقی مثبت تلقی می‌شود.

نظرات دیگر نیز در خصوص قیمت‌گذاری فروش تپسی قابل تأمل است. برخی در فضای شبکه اجتماعی ایکس قیمت فروش تپسی به گلرنگ را با قیمت ملک مقایسه کرده‌اند؛ مقایسه‌ای که البته به نظر بسیاری از اهالی اکوسیستم استارت‌آپی درست نیست. البته برخی دیگر نیز ارزش ریالی فروش سهام تپسی را به دلار تبدیل کرده‌اند که این مقایسه نیز از نظر بسیاری از کارشناسان و کاربران نمی‌تواند مقایسه دقیقی باشد.

مقایسه ارزش کسب و کارهای ایرانی؛ درست یا غلط؟

در این میان رضا قربانی، مؤسس کارخانه نوآوری رسانه راه‌کار، در یک رشته‌توییت به موضوع فروش سهام تپسی پرداخته است.

او درباره تبدیل ارزش ریالی تپسی به دلار و مقایسه بازار استارت‌آپ‌ها با صنعت ساختمان‌سازی نوشته است: «برخی ارزش ریالی تپسی را به دلار تبدیل می‌کنند و مقایسه. این کار غلط نیست، ولی گمراه‌کننده است. یا مثلاً دو صنعت را با هم مقایسه می‌کنند که این اساساً غلط است. مثلاً برخی صنعت ساختمان و بازار زمین و ملک را با بازار استارت‌آپ‌ها مقایسه می‌کنند که غلط است. مقایسه ارزش کسب و کار ایرانی و آمریکایی غلط اندر غلط است.»

روئین صمدزاده، مشاور مالی و توسعه کسب و کار نیز در توییت خود مقایسه قیمت املاک را با قیمت فروش تپسی نادرست دانست. او همچنین در گفت‌وگوی خود با «کارنگ» خاطرنشان کرد: «مقایسه ارزش املاک با ارزش یک استارت‌آپ قطعاً غلط است؛ به این دلیل که در حوزه مالی هنگامی که به مقایسه ارزش می‌پردازیم دو چیز باید از یک جنس باشند. برای مثال صنعت پتروشیمی باید با صنعت فولاد مقایسه شود.»

برخی دیگر نیز اظهار داشته‌اند که قیمت فروش تپسی کم بوده و کسب و کاری که روزگاری سودای یونیکورن شدن داشت اکنون با قیمت پایینی به فروش رفته است. اما به طور کلی رصد فضای مجازی نشان از مثبت بودن فروخته شدن سهام تپسی به گروه صنعتی گلرنگ دارد.

اکوسیستم استارت‌آپی به سرمایه نیاز دارد

فارغ از بحث قیمت‌گذاری سهام تپسی، بسیاری در این‌باره صحبت می‌کنند که آیا اقدام یک استارت‌آپ مانند تپسی برای فروش سهامش اقدام درستی بوده است یا نه. همان‌طور که گفته شد، در بین کارشناسان نگاه غالب به این موضوع مثبت بوده و بسیاری مورد تپسی را به‌عنوان یک مدل موفق استارت‌آپی می‌دانند که چرخه خود را کامل کرده است.

رضا قربانی در رشته‌توییت خود در این‌باره نوشت: «مجموعه‌های صنعتی وارد شده‌اند و نقدینگی لازم را آنها تأمین کرده‌اند. این هم اتفاق مثبتی است که باید به فال نیک گرفت. متأسفانه قبلاً برخی با رفتارهای اشتباه مجموعه‌های صنعتی را از فضای استارت‌آپی دور نگه داشته بودند.»

همچنین محمود کریمی، رئیس هیئت‌مدیره «پادرو» در گفت‌وگو با خبرنگار کارنگ ارزیابی خود را از ورود گروه‌های صنعتی برای سرمایه‌گذاری مثبت اعلام کرد و گفت: «هرچه سرمایه‌گذاری رونق داشته باشد یعنی امید به آینده در تصمیم عملی مدیران بنگاه‌ها نمود عینی دارد. گلرنگ را نباید فقط یک گروه صنعتی در نظر گرفت. دامنه فعالیت و کسب و کارهای گلرنگ محدوده متنوعی دارد. ورود و حضور گلرنگ در حوزه سرمایه‌گذاری جسورانه می‌تواند به دیگر هم‌تایان و هم‌خانواده‌های گلرنگ هم توجه بدهد که این بازار جذابیت‌هایی برای ورود دارد.»

او در ادامه گفت: «آورده‌های غیرنقدی این سرمایه‌گذارها در همه جای دنیا برای استارت‌آپ‌ها و سرمایه‌پذیرها جذاب است. شرط مهم این است که قصد

و برنامه آن سرمایه‌گذار و رفتاری که می‌کند، به جنبه‌های مثبت استارت‌آپ آسیب جبران‌ناپذیر نزند. فرهنگ سازمانی و ارزش‌های مشترک، نگاه به بازارهای کنونی و آینده، شیوه دنبال کردن مسیر رشد و دیگر مواردی که می‌توان درباره این نوع مشارکت‌ها بدان اشاره کرد، جزو مواردی است که باید در نظر گرفت.»

روئین صمدزاده نیز در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر)، ورود گلرنگ را مثبت ارزیابی کرد. همچنین در مصاحبه خود با کارنگ گفت: «به نظر من ورود گروه‌های صنعتی برای سرمایه‌گذاری خیلی مثبت است. به این خاطر که اکنون پنج سالی هست که در این حوزه سرمایه‌گذاری وجود نداشته است. تپسی با ورود خود به بورس و اینکه راه خروج سرمایه‌گذارها را باز کرده به نوعی یک قوت قلب برای سرمایه‌گذاران صنعتی و قدیمی کشور ایجاد کرد که بتوانند در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند و بازده خوبی داشته باشند.»

او افزود: «اعداد و ارقامی که گروه‌های صنعتی در خصوص سرمایه دارند اعداد بزرگی است و اکوسیستم استارت‌آپی ایران نیز به این سرمایه نیاز دارد. بنابراین با توجه به اینکه هیچ سرمایه‌گذاری مانند سرمایه‌گذاران نسل اول و دوم وجود ندارد، ورود گروه‌های صنعتی می‌تواند یک امید تازه برای سرمایه‌گذاری در این حوزه باشد.»

اگر تپسی سهامش را نمی‌فروخت

تپسی جزو معدود کسب‌وکارهایی است که وارد بورس شد و کار خود را با فروش ۷۰ درصد از سهامش کامل کرد. البته همان‌طور که رضا قربانی در توییتر خود یادآوری می‌کند، مجموعه صباایده (فیلیمو، آپارات و hellip;) تجربه خوبی در بورس داشته‌اند.

اما اگر تپسی سهام خود را به گلرنگ نمی‌فروخت چه اتفاقی برایش می‌افتاد؟ این پرسشی است که محمود کریمی، رئیس هیئت‌مدیره پادرو و روئین صمدزاده، کارشناس کسب‌وکار درباره آن اظهار نظر کرده‌اند.

صمدزاده در این باره اظهار کرد: «اگر تپسی به گلرنگ فروخته نمی‌شد شاید رشدهای چندبرابری و توسعه در بیزینس‌های جدیدشان با محدودیت بیشتری روبه‌رو می‌شد؛ به این معنی که باید افزایش سرمایه می‌داد یا اینکه به سراغ تأمین مالی‌های بدهی می‌رفتند. با ورود سرمایه‌گذار با پشتوانه قوی‌تر احتمالاً این افزایش سرمایه‌ها بهتر انجام می‌شود.»

او خاطرنشان کرد که در روند بیزینس اصلی اتفاق خاصی نمی‌افتاد اما قطعاً روند رشد بسیار کندتر می‌شد.

کریمی نیز در این باره گفته است: «این‌طور می‌بینم که تپسی سهامش را به گلرنگ نفروخت، گلرنگ سهام تپسی را خرید. یعنی گلرنگ برنامه و هدفی دارد که بر اساس آن مالکیت غالب در تپسی را نیاز دارد. اگر بنگاه‌های بزرگ دیگری هم ارزش‌های موجود و آتی تپسی را همسو با برنامه آینده خود می‌دیدند، این شانس را داشتند که مشابه گلرنگ رفتار کنند. تپسی ظرفیت‌هایی داشته که در سرعت و کیفیت رسیدن به هدف گلرنگ، این ورود به مالکیت را به صرفه توجیه کرده است. بدون ورود گلرنگ، مادامی که تپسی در بازار بورس حضور داشت، همواره از فرصت در معرض قرارگرفتن در چنین معامله‌ای بهره‌مند می‌ماند.»

گروه صنعتی گلرنگ جزو اولین سرمایه‌گذارانی است که از دنیای کسب‌وکاری آفلاین به سرمایه‌گذاری روی بخشی از اقتصاد دیجیتال کشور علاقه‌مند شده است.

اگر به فعالیت‌های گلرنگ در یک سال گذشته نگاه کنیم، این علاقه را به خوبی مشاهده می‌کنیم. خریداری سهام «الوپیک»، راه‌اندازی «افود» به‌عنوان بازیگر جدید در حوزه سفارش آنلاین غذا و سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ «شب» به‌عنوان فعالی در حوزه گردشگری، همگی اقبال گروه صنعتی گلرنگ را به این نوع سرمایه‌گذاری نشان می‌دهد.